

Helsingissä 19.8.2020

Asia: Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

SEY Suomen eläinsuojelu on Suomen suurin eläinsuojelujärjestö ja edustaa 39 suomalaista, paikallista eläinsuojeluyhdistystä. Kiitämme lausuntopyynnöstä ja mahdollisuudesta jättää lausuntomme asiasta.

SEY kiittää maa- ja metsätalousministeriötä ehdotuksesta asetukseksi koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä.

Koiran tunnistusmerkintä ja omistajatietojen rekisteröinti on erottamaton osa vastuullista lemmikinpitoa. Se edistää koirien hyvinvointia ja ennaltaehkäisee zoonoottisia tauteja.

Vaikka suuri osa suomalaisista koirista on jo vapaaehtoisin toimin tunnistusmerkitty ja rekisteröity, pidämme tärkeänä, että lainsäädäntöteitse varmistetaan kaikkien koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti. Sillä pystytään vähentämään löytöeläinten määrää ja nopeuttamaan löytökoirien palautumista kotiinsa. Se parantaa eläinten hyvinvointia ja vähentää löytöeläintoiminnasta aiheutuvia kustannuksia kunnille. Lisäksi tunnistusmerkinnällä ja rekisteröinnillä on tärkeä rooli laittoman koirakaupan ja pentutehtailun estämisessä. Suomen lisäksi on olemassa enää vain muutama EU-maa, jossa koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti eivät vielä ole pakollisia.

On tärkeää, että eri Euroopan maiden rekistereissä olevat tiedot ovat viranomaisten ja löytöeläintoimijoiden saatavilla helposti, että rekisterit keskustelevat keskenään ja että rekistereihin voi tehdä hakuja yksinkertaisella hakutoiminnolla yhdellä haulla.

Asetuksessa ei käsitellä kissojen tunnistusmerkintää. Eläinsuojelullisesti kissojen pakollinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on vähintään yhtä tärkeää kuin koirien. Suomessa hylätään ja tapetaan vuosittain vähintään 20 000 kissaa. Erityisesti villiintyneet, ihmisasutusten liepeillä elävät leikkaamattomien kissojen laumat työllistävät kohtuuttoman paljon eläinsuojeluviranomaisia sekä vapaaehtoisia eläinsuojelijoita. Villiintyneistä kissalaumoista aiheutuu eläinsuojelullisen ongelman lisäksi ympäristöterveydellinen ja naapurisopua koetteleva ongelma. Kissojen omistajuutta on usein mahdotonta selvittää, minkä vuoksi toimenpiteitä ja sanktioita eläinten huonosta pidosta ei voi kohdentaa eikä kissojen pitoon voida tehokkaasti puuttua. Kissojen pakollisesta tunnistusmerkinnästä ja rekisteröinnistä on SEY:n näkemyksen mukaan säädettävä viipymättä vastaavalla tavalla.

Pykäläkohtaiset kommentit

2 §

Ehdotuksessa koiran haltija tarkoittaisi koiran omistajaa tai muuta **luonnollista henkilöä**, jonka hallinnassa koira on. Käytännössä koiria merkitään monissa tapauksissa myös eläinsuojeluyhdistyksen tai löytöeläintoimintaa pyörittävän organisaation nimiin väliaikaisesti. Ehdotamme, että koiran haltijana voisi toimia myös aatteellinen yhdistys tai muu oikeussubjekti.

Ehdotuksemme pykälän muotoiluksi:

*1) koiran haltijalla koiran omistajaa tai muuta luonnollista henkilöä **tai oikeushenkilöä**, jonka hallinnassa koira on*

3 §

Ehdotuksessa toisesta valtiosta Suomeen pysyvästi saapuvan koiran on oltava tunnistusmerkitty mikrosirulla ja koira on ilmoitettava Suomessa rekisteriin neljän viikon kuluessa saapumisesta, tai ennen koiran luovuttamista uudelle haltijalle, jos luovutus tapahtuu ennen neljän viikon määräaika. Koska uudessa ympäristössä ja/tai uuden omistajan hallussa koira on tavallista suuremmassa riskissä karata, ja koiran palautuminen kotiinsa kestää usein tavallista kauemmin, koska ympäristö on koiralle vieras, on neljän viikon määräaika hyvin pitkä. Ehdotamme, että määräaika lyhennetään selvästi yhteen viikkoon koiran hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Ehdotuksemme pykälän muotoiluksi:

*Toisesta valtiosta Suomeen pysyvästi saapuvan koiran on oltava tunnistusmerkitty mikrosirulla ja koira on ilmoitettava Suomessa rekisteriin **(yhden) viikon** kuluessa saapumisesta, tai ennen koiran luovuttamista uudelle haltijalle, jos luovutus tapahtuu ennen **(yhden) viikon** määräaika. Myös Suomessa väliaikaisesti yli kolme kuukautta oleskeleva koira on ilmoitettava rekisteriin vastaavassa määräajassa.*

5 §

SEYn kokemuksen mukaan ehdotuksessa annettu esitys tunnistustodistuksesta on riskialtis, sillä kirjallinen todistus tunnistuksesta usein erehdyttää eläimen omistajan luulemaan, että kysymys on koiran **rekisteröinnistä**, joka sisältää myös omistajatietojen viemisen kansallisen rekisteriin, ja että omistajan ei tarvitse tehdä enää mitään toimenpiteitä.

Eläinsuojelutoimijat tapaavat työssään vuositasolla suuren määrän eläimiä, joiden mikrosirutietoja ja omistajatietoja ei ole rekisteröity mihinkään rekisteriin, ja kun eläimen omistajalta – mikäli hänet onnistutaan löytämään – kysytään, miksi eläintä ei ole rekisteröity, hän kertoo luulleensa tunnistustodistuksen tarkoittaneen rekisteröintiä. On ensiarvoisen tärkeää, että **eläimen omistajatiedot viedään rekisteriin välittömästi tunnistusmerkinnän yhteydessä**, jotta onohduksilta ja väärinymmärryksiltä vältytään. Täten voidaan vähentää myös omistajille ja kunnille löytöeläintoiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

Tämän vuoksi SEY ehdottaa, että tietojen **vieminen rekisteriin määrätään pätevän tunnistusmerkitsijän tehtäväksi heti tunnistusmerkintätilaisuudessa**.

Ehdotuksemme pykälän muotoiluksi:

5 § Rekisteröintitodistus

Kun koira on merkitty mikrosirulla, mikrosirun asettaja vie viipymättä koiran tiedot rekisteriin ja antaa koiran haltijalle rekisteröintitodistuksen.

Rekisteröintitodistuksessa on seuraavat tiedot:

- 1) koiran haltijan yhteystiedot (haltijan nimi, henkilötunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero);*
- 2) koiraan asetetun mikrosirun tunnistuskoodi;*
- 3) koiran syntymäaika tai syntymäajan puuttuessa arvio syntymäajasta;*
- 4) koiran rotu tai rodun puuttuessa sanallinen kuvaus koiran ulkoisista tuntomerkeistä, sukupuoli ja väri;*
- 5) koiran nimi sellaisena kuin kohdassa 1) tarkoitettu koiran haltija on sen ilmoittanut;*
- 6) koiran syntymämaa, jos muu kuin Suomi;*
- 7) mikrosirun asettajan nimi ja osoite;*
- 8) mikrosirun asettamispäivämäärä.*

6 §

Kuten SEY ehdottaa 5§:ssä, koiran haltijan tehtäväksi jää pitää yllä yhteystietoja. Siten 6 ja 7 §:t voidaan yhdistää.

Lisäksi on tärkeää, että tieto koiran katoamisesta päivitetään rekisteriin viipymättä. Sen vuoksi ehdotamme, että sanamuotoa muutetaan siten, että katoamisilmoitus tehdään viimeistään, kun koira on ollut kadonneena kuukauden.

Ehdotuksemme pykälän muotoiluksi:

6 § Rekisteritietojen muutoksista ilmoittaminen

Rekisteriin ilmoitettujen tietojen muutoksesta koiran haltijan on kuukauden kuluessa ilmoitettava tiedot rekisteriin.

Ilmoitusta ei tarvitse tehdä alle kolme kuukautta kestävästä tilapäisestä muutoksesta.

Koiran haltijan vaihdoksesta on sekä uuden että entisen haltijan tehtävä ilmoitus mainitussa määräajassa.

Silloin, kun koira kuolee tai lopetetaan, on koiran haltijan ilmoitettava tieto rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta.

*Koiran haltijan on tehtävä rekisteriin katoamisilmoitus **viimeistään**, kun koira on ollut kadonneena kuukauden.*

Koiran haltijan on ilmoitettava muutoksista rekisteriin merkittäväksi.

Ilmoitus rekisteriin tehdään antamalla tiedot:

1) internet-palvelussa, joka vaatii vahvan sähköisen tunnistautumisen tai

2) Ruokaviraston vahvistamalla lomakkeella (postitse tai sähköisesti).

Ilmoitus yhteystietojen muuttumisesta tehdään Ruokavirastolle tai sen valtuuttamalle taholle.

Maria Lindqvist
toiminnanjohtaja (vs.)
SEY Suomen Eläinsuojelu

